

گفت و گو با احمد سجادی عضو کمیسیون انرژی مجلس،

صادرات برق راهی برای توسعه نیروگاه‌های کوچک

قرار بود با احداث نیروگاه‌های کوچک فاز جدیدی در فعالیت شرکت‌های توزیع برق ایجاد شود. اما برخلاف انتظار احداث نیروگاه‌های تولید پراکنده عقیم ماند. حدود دو سال پیش دولت توانست متقاضیان زیادی را برای احداث این نیروگاه‌ها جلب کند. اما تغییر سیاست‌های کلان اقتصادی سرمایه‌گذاران را در تصمیم‌گیری مردد کرد. به همین دلیل مدتی است ساخت این نیروگاه‌ها به رگم متقاضیان انبوه خود متوقف شده است. احمد سجادی، عضو کمیسیون انرژی مجلس در این باره می‌گوید: آنچه امروز منجر به توقف احداث نیروگاه‌های کوچک شده، قیمت برق است. اگر دولت قیمت برق را حداقل متناسب با قیمت تمام شده بخرد، سرمایه‌گذاری برای متقاضیان به صرفه می‌شود. اما تا آن زمان بخش خصوصی رغبتی به این کار نشان نمی‌دهد. به اعتقاد نماینده مردم سرخس، نریمان و احمدآباد، اگر دولت توان پرداخت منابع را ندارد باید راهی برای صادرات برق ایجاد کند تا تولیدکنندگان بخش خصوصی در نیروگاه‌های کوچک و بزرگ بتوانند برق خود را به کشورهای همسایه بفروشند.

در نهایت هم این کش و قوس‌ها منجر شده سرمایه‌گذاران نیروگاه‌های کوچک تمایلی به اجرای کار نداشته باشند. زیرا کل هزینه‌ای که برای تولید یک کیلووات ساعت برق خواهند کرد در مقابل قیمت خرید دولت به صرف تولیدکنندگان نیست؛ در نتیجه سرمایه‌گذاری در این سیستم به سود آنها نیست. به همین دلیل ما نیز معتقدیم دولت باید قیمت خرید برق را افزایش دهد، البته این ربطی به مردم ندارد و خود دولت باید مبلغ مازاد را بپردازد. در این صورت می‌توان سرمایه‌گذاران را تشویق به ساخت نیروگاه‌های کوچک جدید و بهره‌برداری از نیروگاه‌های ساخته شده کرد.

در حال حاضر دولت نیز با کمبود منابع مواجه است. راهکار ایجاد منابع جدید برای سرمایه‌گذاران چیست؟ مجلس مصوبه‌ای برای حل مشکل آنها دارد؟ اگر ما بتوانیم به جای صادرات نفت به صادرات غیرنفتی از جمله صادرات برق رو بیاوریم، می‌توانیم موفق‌تر از گذشته عمل کنیم. ما اکنون توانایی ارتباط با هشت کشور همسایه را داریم تا بخواهیم برق خود را به این کشورها صادر کنیم. بدین ترتیب اگر این

هستند. در مقابل بخش خصوصی نیز خواهان اجرای چنین پروژه‌هایی است. اما اکنون یک مشکل وجود دارد. آن هم مبلغ خرید برق از سوی دولت است.

بخش خصوصی با نرخ پیشنهادی دولت برای فروش برق مخالف است. در واقع آنها با کیلوواتی که دولت می‌خواهد برق بخرد، مشکل دارد. از دید این بخش رقمی که وزارت نیرو اعلام کرده برای آنها صرفه اقتصادی ندارد. بخش خصوصی معتقد است کل هزینه‌ای که برای احداث نیروگاه و تولید برق خواهد کرد بیشتر از مبلغی است که دولت در نظر گرفته است. این مشکل را نیروگاه‌های بزرگ نیز دارند. اکنون وزارت نیرو می‌گوید قیمت پیشنهادی نیروگاه‌های تولید برق برای فروش بالا است و حاضر نیست با آن قیمت برق را بخرد. البته از دید ما نرخ وزارت نیرو به سود تولیدکنندگان بخش خصوصی نیست، بلکه به زیان آنها است. در نتیجه ما نیز همچون این تولیدکنندگان خواهان افزایش قیمت به مصرف‌کنندگان پارتسه‌ده می‌پذیریم. تولیدکنندگان برق می‌گویند اگر دولت نگران مصرف‌کنندگان است، به آنها پارتسه‌ده بپردازد. اما دولت دیدگاه خودش را دارد.

در سال‌های گذشته به رگم اینکه نیروگاه‌های تولید پراکنده تقاضای زیادی داشتند. اکنون کمتر از ۱۰ درصد آنها عملیاتی شدند. به نظر شما چرا با وجود آن که دولت و کارشناسان از اقتصادی بودن نیروگاه‌های کوچک به‌ویژه نوع تولید همزمان بخار و برق صحبت می‌کنند، این مساله عملیاتی نمی‌شود؟

ما اکنون نیازی به احداث نیروگاه‌های بزرگ در کل کشور نداریم. این نیروگاه‌ها هزینه‌ای زیادی را به دولت تحمیل می‌کند.

در نتیجه به سمت احداث نیروگاه‌های کوچک در روستاهای دور و یا نقاط دیگری که نیازمند برق هستند، رقتیم. در واقع باید در نقاط خاص از نیروگاه‌های تولید پراکنده استفاده کنیم. در نتیجه نیاز به این نیروگاه‌ها در کشور وجود دارد و دولت و مجلس نیز پیگیر احداث آنها

اگر ما بتوانیم به جای صادرات نفت به صادرات غیرنفتی از جمله صادرات برق رو بیاوریم، می‌توانیم موفق‌تر از گذشته عمل کنیم

کار را با بکنیم تولید کنندگان بخش خصوصی راغب می‌شوند نیروگاه بسازند. چون در این صورت آنها می‌توانند برق تولیدشده را حداقل با قیمت تمام‌شده عرضه کنند. البته صادرات برق، دیپلماسی اقتصادی خاص خودش را می‌خواهد تا بتوانیم دست به صادرات این محصول با ارزش بزنیم. ما باید فروش برق را بالا ببریم. ما می‌توانیم در آزاء فروش مناسب و بالای برق به کشورهای همسایه، خدمات بهتری به مردم کشور خود بدهیم. در ضمن این اتفاق به سود تولیدکنندگان برق چه در نیروگاه‌های بزرگ و چه نیروگاه‌های کوچک است. اگرچه اکنون هزینه تولید احداث نیروگاه‌های تولید پراکنده و تولید برق در این نیروگاه‌ها بسیار کمتر از نیروگاه‌های بزرگ است.

اما نیروگاه‌های کوچک هنوز تکمیل نشده‌اند و اکثر متقاضیان احداث این نیروگاه‌ها حاضر به تولید نیستند. اکنون تولید ما بیش از نیاز است. در واقع ما از سوئی با مازاد تولید و از سوئی با محدودیت تقاضا روبرو هستیم. دولت باید بتواند بازار فروش برق را به کشورهای همسایه فراهم کند. اگر ما بتوانیم این کار را بکنیم موفق می‌شویم، چون مازاد تولید

نیروگاه‌های بزرگ و کوچک وارد بازار جدید می‌شود. بدین ترتیب شبکه ساماندهی می‌شود و سرمایه‌گذاران با رغبت بیشتری وارد این عرصه می‌شوند. اگر بازار خوبی را در کشورهای همسایه داشته باشیم و بعد نمره تولید را اصلاح کنیم و هزینه‌ها را پایین بیاوریم؛ بخش خصوصی که اکنون چندان تمایلی به ورود به این بخش را ندارد، به راحتی رضایت می‌شود در این زمینه فعال شود. در واقع اگر اکنون هم فضای اقتصادی کشور مناسب تر بود آنها وارد این عرصه می‌شدند. به همین دلیل دولت و مجلس تلاش‌های زیادی را برای تحقق چنین امری کردند. اما ارتباط‌هایی که بین ما و کشورهای همسایه است کافی نیست.

با ورود نیروگاه‌های تولید پراکنده به سیستم تولید، بخش توزیع می‌تواند با قدرت حرکت کند. اما تا آن زمان شرکت‌های توزیع برای ارائه خدمات بهتر نیاز به منابع مالی ویژه دارند. حال از طرفی مجلس تصمیم به تثبیت قیمت حامل‌های انرژی گرفته است. آیا با تصور نمی‌کنید در این وضعیت ارائه خدمات شرکت‌ها با مشکل روبرو شود. مجلس بر اساس شرایط کنونی کشور چنین

تصمیمی گرفت. ما در مجلس نمی‌توانستیم قیمت حامل‌های انرژی را افزایش دهیم. چون با این کار فشار بیش از اندازه ای به مردم وارد می‌شد. اگر ما با افزایش نرخ حامل‌های انرژی موافقت می‌کردیم عملاً پول کمی به آنها می‌دادیم ولی در مقابل با افزایش قیمت‌ها، پول بیشتری را از جیب مردم در می‌آوردیم و این اتفاق اصلاً اصولی و منطقی

نبود. در ضمن با این رویکرد اقتصاد کشور نیز با مشکل بیشتری روبرو می‌شد. اکنون که قیمت‌ها رشد نکرده ما توانسته‌ایم تا حدودی تورم را کنترل کنیم. در مقابل برای اینکه به بخش صنعت صدمه وارد نشود به دولت توصیه کردیم بدهی‌های شرکت‌ها را کماکان مثل گذشته پرداخت کند. همانطور که اطلاع دارید تاکنون بخشی از بدهی شرکت‌های توزیع به توانیر منتقل شده است؛ این کار برای حمایت بخش توزیع بود. اگر این کار ادامه پیدا کند تا حدودی مشکل آنها نیز حل خواهد شد و ما مشکلی در ارائه خدمات به مردم نخواهیم داشت.

اکنون که قیمت‌ها رشد نکرده ما توانسته‌ایم تا حدودی تورم را کنترل کنیم. در مقابل برای اینکه به بخش صنعت صدمه وارد نشود به دولت توصیه کردیم بدهی‌های شرکت‌ها را کماکان مثل گذشته پرداخت کند

